LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS

2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2018-02-08 Nr. 5R - 23
Vilnius

TURINYS

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS 2
II. VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI 2
KITA INFORMACIJA 12
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI 14
PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS 20
III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS 20
IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS 20
V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI 21

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras (toliau – Valstybinis patentų biuras, VPB), veikiantis pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1R-100 patvirtintus nuostatus, 2017 metais vykdė savo misiją – įteisinti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir užtikrinti visuomenės pramoninės nuosavybės apsaugos poreikius.

2017 m. VPB prisidėjo prie Teisingumo ministerijos vykdomos programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ vykdymo.

2017 metais prioritetinėmis laikytos šios veiklos sritys, kuriose pasiekti šie rezultatai:

- *elektroninių paslaugų patentų, prekių ženklų ir dizaino srityje plėtra ir tobulinimas*;

2017 m. 100 proc. paslaugų perkelta į elektroninę erdvę, t. y. 4 proc. daugiau lyginant su 2016 m. Tokiu būdu įvykytas 2-asis teisingumo ministro valdymo sričių strateginiame veiklos plane numatytas prioritetas „Didesnio viešųjų ir administracinių paslaugų prieinamumo gyventojams ir verslui užtikrinimas“.

- *prekių ženklų ekspertizių atlikimo termino trumpinimas*;

2017 m. pasiektas vidutinis prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas – 3,6 mėn., t. y. 1,9 mėnesiu trumpesnis palyginus su 2016 m. (planuotas 2017 m. rodiklis – 5 mėn.).

- *informacinės ir metodinės pagalbos asmenims, siekiantiems apsaugoti teises į pramoninės nuosavybės objektus, stiprinimas*;

2017 m. pasirašyti pramoninės nuosavybės informacijos centrų (PATLIB) steigimo susitarimai su Lietuvos sveikatos mokslų universitetu (LSMU), Kauno technologijos universitetu (KTU) bei Vilniaus universitetu (VU). Šių centrų tikslas – įvairių paslaugų pramoninės nuosavybės informacijos klausimais teikimas visuomenei, taip pat visuomenės švietimas bei informacijos apie pramoninės nuosavybės informacijos sklaida. Centrų įsteigimas sudaro galimybę teikti informacinę ir metodinę pagalbą bendradarbiaujant su svarbiais pramoninės nuosavybės sistemos naudotojais – universitetais, ir užtikrinant šios pagalbos teikimą platesne geografine apimtimi.

- *pramoninės nuosavybės apsaugos populiarinimas šalyje visuomenės švietimo priemonių pagalba didinant visuomenės informuotumą apie pramoninės nuosavybės apsaugą*;

Populiarinant pramoninės nuosavybės apsaugą, VPB 2017 m. vykdė ir įgyvendino 91 proc. švietimo ir informacijos sklaidos priemonių plane nustatytų priemonių. 2017 m. verslo atstovų apklausos metu nustatyta, kad 76 proc. respondentų žino apie pramoninės nuosavybės galimybes.

- *pasiūlymų dėl Europos Sąjungos prekių ženklų reformą įgyvendinančių teisės aktų projektų rengimas.*

Įgyvendinant Europos Sąjungos prekių ženklų reformą ir rengiantis perkelti į Lietuvos Respublikos teisę 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2436, parengtas Prekių ženklų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

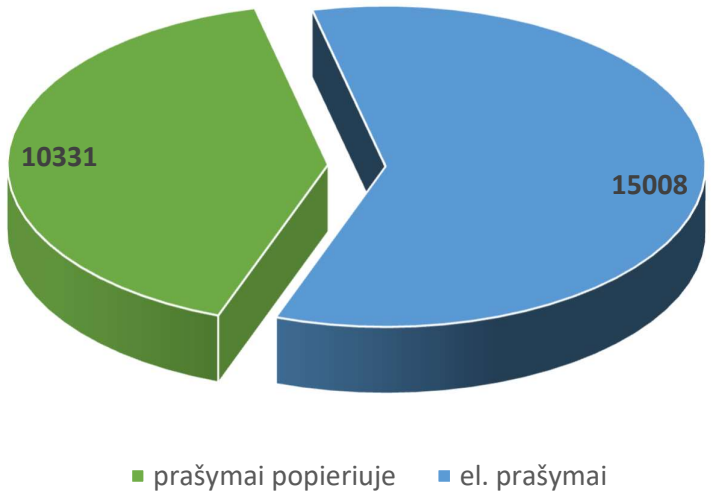
II. VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

VPB savo veiklą planuoja atsižvelgiant į Teisingumo ministro valdymo sričių strateginį veiklos planą, prisidedant prie šio plano strateginio tikslo – „Padidinti teisinių institucijų paslaugų patogumą vartotojams ir jų efektyvumą“ įgyvendinimo.

2017 m. VPB prisidėjo prie Teisingumo ministro valdymo sričių 2017 – 2019 m. strateginio veiklos plano programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ (02 01) tikslo vykdymo – užtikrinti efektyvią pramoninės nuosavybės objektų teisinę apsaugą (02). Programos tikslo rezultato kriterijus – „Valstybinio patentų biuro paslaugų, pasiekiamų elektroniniu būdu, dalis, proc.“ (R-02-001-02-01)

– 2017 m. įvykdytas 100 proc. Programos tikslo rezultato kriterijus- „Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų, kurie gali būti paduoti elektroniniu būdu, proc.“ (R-02-001-02-02) – 2016 m. įvykdytas 84 proc.

Naudojantis Elektronine pareiškėjų aptarnavimo sistema (toliau - EPAS), prekių ženklų ir dizaino paraiškų padavimo (*e-filing*) ir kitų prašymų (*e-services*) teikimo elektroniniu būdu sistemomis bei *Online filing* įskiepiais per 2017 metus gauta 44 patentų paraiškos, 1053 prašymai dėl Europos patento įsigaliojimo Lietuvos Respublikoje, 1895 prekių ženklų paraiškos, 31 dizaino paraiška ir 11 986 prašymų atlikti veiksmus patentų, prekių ženklų ar dizaino registruose, 12 protestų. 2017 m. elektroniniu būdu buvo pateikta 59 proc. pramoninės nuosavybės objektų paraiškų ir 59 proc. prašymų atlikti veiksmus registruose nuo prašymų galimų pateikti elektroniškai (1 pav.)

1 pav. Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis nuo visų galimų elektroniškai pateikti prašymų dėl veiksmų atlikimo registruose.

Siekiant tikslo įgyvendinimo VPB vykdė uždavinį – tinkamai registruoti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir informuoti visuomenę apie pramoninės nuosavybės apsaugą (02-01). Uždaviniui įgyvendinti 2017 m. pasirinktos trys priemonės:

1 priemonė. Išduoti patentus ir registruoti prekių ženklus, dizainą, puslaidininkinių gaminių topografijas ir tvarkyti keturis valstybės registrus 02-01-01

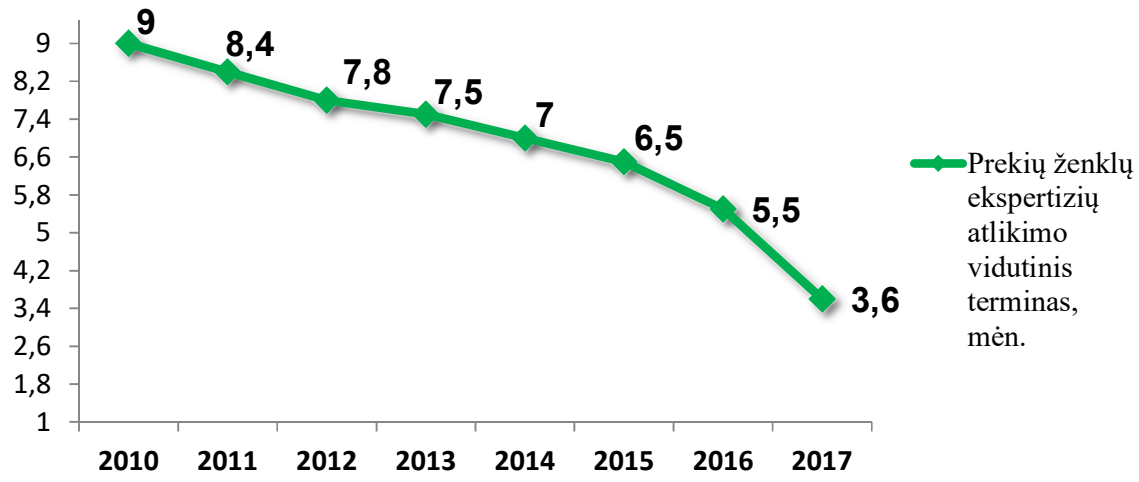
Užtikrindamas uždavinio įgyvendinimą VPB priėmė prašymus išduoti patentus, registruoti prekių ženklus ir dizainą.

PADUOTŲ PARAIŠKŲ ATASKAITA

			Metai / paraiškų skaičius		Pokytis % 2016/2017
			2016	2017	
Išradimai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	95	81	-15
		Užsienio pareiškėjų	58	46	-21
	Pateikti skelbimui Europos patentų apibrėžčių vertimai		1794	1844	3
	Papildomos apsaugos liudijimo (PAL) paraiškos		49	44	-10
	Iš viso		**1996**	**2015**	**1**
Puslaidininkinių gaminių topografijos	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	0	0	0
		Užsienio pareiškėjų	0	0	0
	Iš viso		**0**	**0**	**0**
Prekių ženklai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	2390	2781	16
		Užsienio pareiškėjų	271	281	4
	Pranešimai apie prekių ženklų tarptautines registracijas, išplėstas pagal Madrido protokolą		1042	1437	38
	Iš viso		**3703**	**4499**	**22**
Dizainas	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	29	41	41
		Užsienio pareiškėjų	12	0	0
	Pranešimai apie tarptautines pramoninio dizaino registracijas, išplėstas į Lietuvos Respubliką		67	103	54
	Iš viso		**108**	**144**	**33**
	Iš viso		**5807**	**6658**	**15**

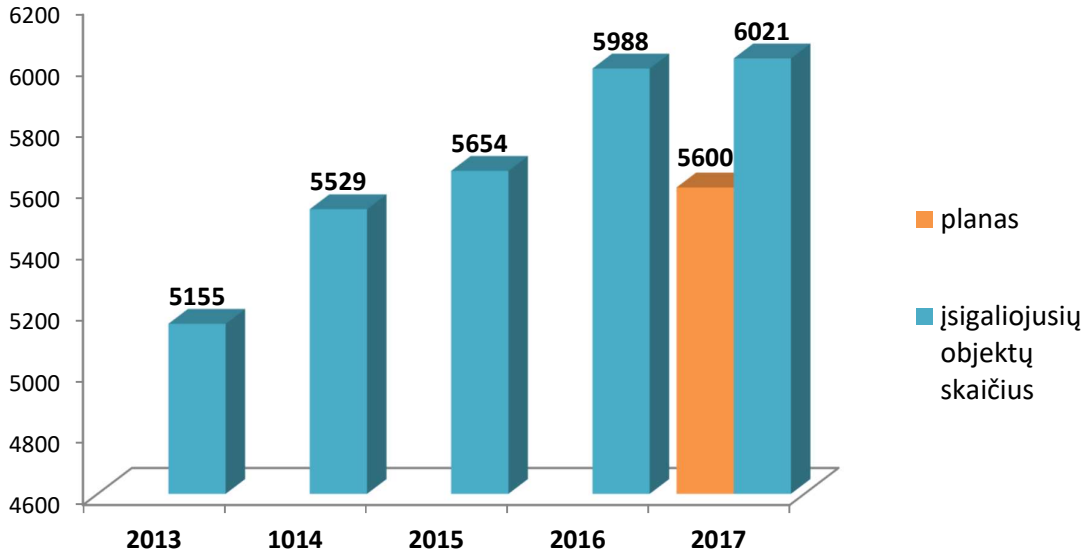
Uždavinio produkto vertinimo kriterijus – „Prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas, mėn.“ (P-0201-02-01-01).

Siekiant sudaryti sąlygas visuomenei greičiau ir efektyviau įgyvendinti savo teises į pramoninės nuosavybės objektus, buvo trumpinamas prekių ženklo paraiškos ekspertizės terminas. 2017 m. terminas iki prekių ženklo ekspertizės pradžios sutrumpėjo 1,9 mėn. palyginus su 2016 m. (nuo 5,5 mėn. iki 3,6 mėn.) ir 1,4 mėn. palyginus su planuotu 2017 m. rodikliu (5 mėn.) (2 pav.).

2 pav. Prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas, mėn.

Uždavinio produkto vertinimo kriterijus – „Pagal nacionalines procedūras įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius, vnt.“ (P-0201-02-01-02). 2017 m. šio kriterijaus planuota reikšmė – 5600 objektų. 2017 m. bendras įsigaliojusių objektų skaičius išaugo 0,5 proc. palyginus su 2016 m., t. y. 8 proc. daugiau nei planuota (3 pav.).

3 pav. Įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius

Įgyvendindamas programos priemonę VPB 2017 m. veiklos plane numatė atskirus veiksmus, susijusius su paraiškų priėmimu, ekspertizių atlikimu ir teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimu. 2017 m. VPB atliko 164 patentų paraiškų ekspertizes, t. y. 30 proc. daugiau nei 2016 m., 4469 prekių ženklų paraiškų ekspertizes, t. y. 85 ekspertizėmis mažiau palyginus su 2016 m., 133 dizaino paraiškų ekspertizes, t. y. 42 proc. daugiau nei 2016 m.

Atlikdamas išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo veiksmus VPB 2017 m. išdavė 143 Lietuvos Respublikos patentus, t. y. 39 proc. daugiau nei 2016 m. Pažymėtina, kad patentų išdavimo rodiklis tiesiogiai priklauso nuo gautų patentų paraiškų skaičiaus, kuris 2016 m., lyginant su 2015 m., buvo padidėjęs 29 proc. iki 153 paraiškų. Atkreiptinas dėmesys, kad 2017

m. daugiausia patentų paraiškų buvo gauta iš Kinijos Liaudies Respublikos (42) – jos sudarė 33 proc. visų gautų patentų paraiškų.

2017 m. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 1844 Europos patentai, t. y. 3 proc. daugiau nei 2016 m. Pažymėtina, kad ženkli įsigaliojančių Europos patentų augimo tendencija stebima jau keletą praėjusių metų.

2017 m. buvo įregistruoti 2552 prekių ženklai, t. y. 17 prekių ženklų daugiau nei 2016 m. 2017 m. 1352 tarptautinėms prekių ženklų registracijoms suteikta apsauga, t. y. 7 proc. mažiau registracijų nei 2016 m. Pažymėtina, kad eilę pastarųjų metų stebima tarptautinių registracijų išplėtimo į daugelį ES šalių mažėjimo tendencija, nes mažėjo pareiškėjų, kurie pageidauja apsaugoti savo ženklą tarptautinės registracijos procedūrų pagalba, kaip alternatyvą, tokiu atveju, renkantis ES prekių ženklo suteikiamą apsaugą. Nežiūrint į tai, 2017 m. buvo gauta beveik 38 proc. daugiau prašymų suteikti tarptautinio ženklo apsaugą nei 2016 m.

Registruodamas išimtines teisės į pramoninį dizainą VPB 2016 m. įregistravo 30 dizainų, t. y. 25 proc. daugiau nei 2016 m. 2017 m. 100 tarptautinių dizaino registracijų suteikta apsauga, t. y. 39 proc. daugiau nei 2016 m.

Spręsdamas ikiteisminius ginčus dėl teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo VPB Apeliacinis skyrius nagrinėjo apeliacijas ir protestus teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka. 2017 metais Apeliacinis skyrius išnagrinėjo 15 apeliacijų – 14 apeliacijų dėl prekių ženklų, 1 apeliaciją dėl patentinės paraiškos, t. y. 9 apeliacijomis daugiau nei 2016 m. Taip pat išnagrinėti 123 protestai – iš jų 73 protestai dėl prekių ženklų; 48 protestai dėl prekių ženklų ir 2 protestai dėl dizaino buvo nutraukti. 2017 metais išnagrinėta 2 proc. mažiau protestų nei 2016 m.

2017 metais Vilniaus apygardos teismui buvo apskųsta 10 Apeliacinio skyriaus priimtų sprendimų. Vilniaus apygardos teismas 2017 m. pakeitė vieną Apeliacinio skyriaus sprendimą.

2017 m. Apeliacinio skyriaus sprendimu pakeisti 4 ekspertų priimti sprendimai.

Siekiant plane numatyto uždavinio VPB 2017 m. 28 proc. sutrumpino terminą iki prekių ženklo paraiškos ekspertizės pradžios. Taip pat pažymėtina, kad 2017 m. prekių ženklų paraiškų (kurios nereikalauja paraiškos trūkumų šalinimo) ekspertizių, atliekamų ne ilgiau kaip per 2 d. d., dalis sudarė 82 proc.

Atsižvelgiant į VPB veiklos specifiką bei siekiant stiprinti VPB darbuotojų administracinius ir profesinius gebėjimus, nemažas dėmesys 2017 m. buvo skiriamas VPB darbuotojų mokymui ir kvalifikacijos tobulinimui. VPB darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymo renginiuose Lietuvos bei užsienio mokymo įstaigose ir institucijose (Europos patentų akademijos, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (toliau – ESINT) akademijos, Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (toliau – PINO) organizuojami mokymai). 2017 m. 48 VPB darbuotojai dalyvavo 119 mokymuose pagal VPB direktoriaus 2017 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. 3P-36 patvirtintą mokymo planą 2017 metams. 16 VPB darbuotojų išlaikė projektų valdymo egzaminą pagal PRINCE2® metodologiją *„Foundation“* lygiu, iš jų 4 darbuotojai – ir *„Practitioner“* lygiu.

Tobulinant VPB veiklos kokybės sistemą bei veiklos efektyvumą, bendradarbiaujant su ESINT 2017 m. parengtas ir patvirtintas ISO9001:2015 kokybės standarto diegimo planas. Parengti prekių ženklų, dizaino išradimų bei pramoninės nuosavybės informacijos sričių, procesų aprašymai bei procesų vertinimo rodikliai.

Siekiant veiklos efektyvumo ir skaidrumo institucijos viduje bei bendradarbiaujant su suinteresuotomis šalimis 2017 m. parengtas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro projektų vykdymo tvarkos aprašas. Šis aprašas skirtas įtvirtinti metodologinę projektų valdymo praktiką VPB, remiantis PRINCE2® projektų valdymo metodologija. Aprašas nustato projektų vykdymo procesus, projektų organizacinę struktūrą, projekto dalyvių atsakomybes, bendravimo tarp projekto dalyvių principus, projekto rizikas ir jų valdymo priemones.

Siekiant tobulinti asmenų aptarnavimą 2017 m. parengta ir atlikta pareiškėjų apklausa apie VPB aptarnavimo ir paslaugų kokybę.

2017 m. plečiant ir tobulinant elektronines paslaugas, VPB teikiamų elektroninių paslaugų sąrašas buvo papildytas naujomis paslaugomis: prašymu dėl patento paraiškos atskyrimo, prašymu dėl pakartotinės ekspertizės atlikimo, procesiniais Apeliacinio skyriaus dokumentais. 2017 m. visos VPB paslaugos tapo pasiekiamos elektroniniu būdu.

2017 m. VPB tęsė valstybės registrų – prekių ženklų ir dizaino – informacinių sistemų modernizavimą: Prekių ženklų ir dizaino registro administravimo sistemai LINRA nustatytas patobulinimų poreikis ir vykdytas jų diegimas, taip pat pradėta sistemos tobulinimų analizė pagal ESINT ECP1 projektą. Be to, buvo sukurtas Prekių ženklų ir dizaino registro administravimo sistemos LINRA korespondencijos modulis, kurį įdiegus 2018 m., bus užtikrinta galimybė VPB ekspertui ir pareiškėjui komunikuoti išskirtinai elektroniniu būdu..

Siekiant užtikrinti nepertraukiamą VPB tvarkomų registrų duomenų bazių veikimą įsigytos DBVS Informix licencijos.

2017 m. buvo parengti šie teisės aktų projektai:

• Įgyvendinant Europos Sąjungos prekių ženklų reformą ir rengiantis perkelti į Lietuvos Respublikos teisę 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, VPB darbo grupėje parengtas šią direktyvą įgyvendinantis Prekių ženklų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija) ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

• Parengti VPB veiklą tobulinantys teisės aktų projektai:

1. Nauja redakcija išdėstytas Prašymų atlikti paieškas Europos patentų tarnyboje teikimo ir vykdymo tvarkos aprašas (VPB direktoriaus 2017-10-19 įsakymas Nr. 3R-50);
2. Parengti Dokumentų teikimo VPB elektroniniu būdu taisyklių pakeitimai (2017-07-10 įsakymas Nr. 3R-41, 2017-12-22 įsakymas Nr. 3R-60).

• Parengti kiti teisės aktų projektai:

1. Parengtas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 3R-14 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos aprašo patvirtinimo“;
2. Parengtas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro priedų, priemokų, vienkartinių piniginių išmokų, pašalpų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2017 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 3R-15 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro priedų, priemokų, vienkartinių piniginių išmokų, pašalpų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
3. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 3R-16 „Dėl Valstybinio patentų biuro direktoriaus 2015 m. sausio 2 d. įsakymo Nr. 3R-4 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeistas Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro darbo reglamentas;
4. Parengtos Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro vidaus tvarkos ir etikos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 3R-28 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro vidaus tvarkos ir etikos taisyklių patvirtinimo“.
5. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos patentų įstatymo pakeitimus, parengtu Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 3R-36 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2006 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. 3R-29 „Dėl Europos patentų paraiškų padavimo ir Europos patentų galiojimo Lietuvos Respublikoje (išplėtimo į Lietuvos Respubliką) tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, pakeistas Europos patentų paraiškų padavimo ir Europos patentų galiojimo Lietuvos Respublikoje (išplėtimo į Lietuvos Respubliką) aprašas.
6. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 3R-29 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 1994 m. gegužės 2 d. Įsakymo Nr. 11 „Dėl patentų paraiškų padavimo, ekspertizės ir patentų išdavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“, pakeistos Patentų paraiškų padavimo, ekspertizės ir patentų išdavimo taisyklės.
7. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2017-09-28 įsakymu Nr. 1R- 244 patvirtinti VPB tvarkomų registrų duomenų saugos nuostatai, taip pat parengti ir pateikti derinimui Saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklių, į kurias inkorporuotos nuostatos dėl kibernetinio

saugumo, Veiklos tęstinumo valdymo plano ir Naudotojų administravimo taisyklių projektai.

8. Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 3R-62 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2004 m. gruodžio 17 d. įsakymo Nr. 3R-126 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro tarnybinių ir netarnybinių automobilių naudojimo“ pakeitimo“, pakeistos ir nauja redakcija išdėstytos Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro tarnybinių automobilių naudojimo taisyklės.

9. Peržiūrėti viešuosius pirkimus VPB reglamentuojantys teisės aktai, kurie pakeisti ir išdėstyti nauja redakcija Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2017 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 3R-59 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro direktoriaus 2014 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. 3R-15 „Dėl viešųjų pirkimų vykdymo valstybiniame patentų biure“ pakeitimo“.

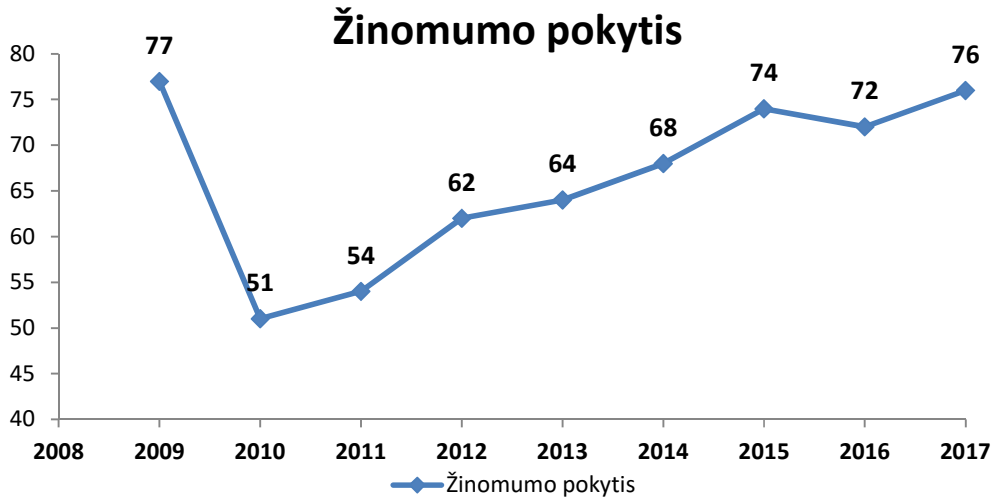
10. Įgyvendinant 2017-06-29 priimto Lietuvos Respublikos patentinių patikėtinių įstatymo nuostatas, parengtas ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas; taip pat parengtas ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai pateiktas VPB nuostatų pakeitimo projektas. Parengti Egzaminų organizavimo ir laikymo tvarkos aprašo ir Egzaminų komisijos darbo tvarkos aprašo projektai, kurie bus teikiami Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

2 priemonė. Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones ir galimybes 02-01-02

2017 m. siekdamas prisidėti prie Lietuvos inovacijų plėtros 2014 – 2020 metų programos įgyvendinimo, VPB vykdė programos įgyvendinimo 2014 – 2017 metų veiksmų plano 2.2.2. veiksmą – „Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones ir galimybes“ bei 2.2.3. veiksmą – „Teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekių ženklą“ (Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014-07-16 įsakymas Nr.4-491 „Dėl Lietuvos Inovacijų plėtros 2014 – 2020 metų programos įgyvendinimo 2014-2017 metų veiksmų plano patvirtinimo“).

2017 m. informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems apsaugoti teises į pramoninės nuosavybės objektus, teikė Pramoninės nuosavybės informacijos skyrius (PNIS) vykdydamas Visuomenės švietimą pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidą.

Uždavinio produkto vertinimo kriterijus – „Verslo subjektų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalis proc.“ (P-0201-02-01-03). Šio kriterijaus vykdymas fiksuojamas atliekant visuomenės apklausą dėl pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių žinomumo lygio.

4 pav. Verslo subjektai, žinantys apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes (proc.)

2017 m. verslo atstovų apklausos metu nustatyta, kad 76 proc. respondentų žino apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes. Rodiklio reikšmė viršija planuotą 3 proc. ir yra 4 proc. didesnė lyginant su 2016 metais (4 pav.).

Populiarinant pramoninės nuosavybės apsaugą VPB 2017 m. vykdė Švietimo ir informacijos sklaidos priemones. Įgyvendinta 40 iš 44 priemonių, t.y. 91 proc. iš numatytų plane (surengti 2 iš 4 planuotų individualių išankstinės intelektinės nuosavybės diagnozės vizitų, likę 2 vizitai bus įvykdyti kartu su 2018 m. numatytomis priemonėmis, kartu tobulinant šios paslaugos vykdymo metodiką; 2017 m. gruodžio mėnesį planuotas seminaras „Išradimai ir inovacijos“ dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus perkeltas į 2018 m. kovo mėn.). Pažymėtina, kad be Švietimo ir informacijos sklaidos plane numatytų priemonių, buvo įgyvendintos ir jame nenumatytos priemonės – bendradarbiaujant su kitų valstybių nacionalinėmis intelektinės nuosavybės tarnybomis bei tarptautinėmis organizacijomis surengti renginiai, pristatantys visuomenei ar atskiroms suinteresuotoms grupėms joms aktualius intelektinės nuosavybės apsaugos klausimus. 2017 m. Vilniuje pirmą kartą lankėsi Kinijos Liaudies Respublikos intelektinės nuosavybės tarnybos (SIPO) delegacija, vizito metu pasirašytas bendradarbiavimo tarp VPB ir SIPO susitarimas, kartu su Lietuvos pramonininkų federaciją surengtame seminare verslo atstovams aptartos intelektinės nuosavybės apsaugos problemos ir galimybės Kinijoje. Be to, pirmą kartą Vilniuje viešėjo ir PINO žmogiškųjų išteklių departamento atstovės, kurios suinteresuotiems asmenims, įskaitant ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto studentus, pristatė įsidarbinimo šioje tarptautinėje organizacijoje galimybes (pažymėtina, kad šiuo metu šioje organizacijoje dirba tik vienas Lietuvos Respublikos pilietis, ilgą laiką Lietuva neturėjo savo atstovo šioje organizacijoje, kuris būtų įdarbintas nuolatiniam darbui). Parengta ir tikslinėms grupėms Lietuvoje bei užsienyje išplatinta 2016 m. VPB metinė apžvalga. Parengti bei išplatinti 5 vidiniai VPB naujienlaiškiai (kovo, gegužės, liepos, spalio ir gruodžio mėn.). Parengtas VPB komunikacijos aprašas, skirtas apibrėžti VPB komunikacijos vaidmenį, tikslus, proceso organizavimą, tikslines auditorijas ir kt.

Vykdant nurodytą planą suorganizuota 18 renginių skirtingomis tikslinėms auditorijoms, skaityti pranešimai įvairiuose trečiųjų asmenų rengtuose seminaruose bei konferencijose. 2017 m. parengta ir VPB interneto svetainėje publikuota apie 100 žinučių, BNS Spaudos centre paskelbtas 8 žinutės intelektinės nuosavybės tematika.

Be to, vykdant Švietimo ir informacijos sklaidos priemonių plane numatytas priemones kas mėnesį teikta informacija apie Lietuvos patentus EPT Espacenet ir INPADOC duomenų bazėms; periodiškai atnaujintos VPB internetinės išradimų, prekių ženklų ir dizaino duomenų bazės. 2017 m. parengta apžvalginė informacinio leidinio „Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro 2016 m. metinė apžvalga” elektroninė forma, paskelbta 2016 m. statistika ir 24 oficialūs biuleteniai.

Pažymėtina, kad 2017 m. Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pirmą kartą šalies istorijoje įteikė specialųjį Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) prizą (angl. „*WIPO Shoolchildren's Trophy*“) bei diplomus Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gimnazijos mokinėms Gabijai Imbrasaitei ir Aleksandrai Kriukelytei. Jaunosios tyrėjos apdovanojimą gavo už darbą „Bioplastiko su mėlynuoju pelėsiniu grybu (lot. *Penicillium roqueforti*) poveikis kriaušių nokimui ir išsaugojimui“. Moksleivių darbe aprašyto bioplastiko panaudojimas leidžia kriaušes ilgiau išlaikyti šviežias, apsaugo jas nuo bakterijų bei yra visiškai nekenksmingas žmogaus organizmui.

Vertinimo komisija, sudaryta iš VPB darbuotojų, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros bei Lietuvos patentinių patikėtinių asociacijos atstovų, vertino daugiau nei 40 moksleivių tiriamųjų darbų ir šį G. Imbrasaitės ir A. Kriukelytės darbą pripažino labiausiai atitinkančiu specialiuosius techninio sprendimo inovatyvumo, kūrybiškumo ir darbo praktinio pritaikomumo kriterijus. Prizas įteiktas geriausių 2016 metų disertacijų apdovanojimų ceremonijoje lapkričio 10 d., minint Pasaulinę mokslo dieną. Geriausias moksleivio darbas šiam apdovanojimui bus renkamas ir 2018 m.

2017 m. VPB, vykdydamas dvišalio bendradarbiavimo susitarimą su Europos patentų organizacija, tęsė pramonines nuosavybės informacijos centrų (PATLIB) plėtrą – praėjusiais metais pasirašyti net 3 dvišalio bendradarbiavimo ir PATLIB centro steigimo susitarimai su 3 universitetais: Lietuvos sveikatos mokslų universitetu (LSMU), Kauno technologijos universitetu (KTU) bei Vilniaus universitetu (VU). Šių centrų tikslas – įvairių paslaugų pramoninės nuosavybės informacijos

klausimais teikimas visuomenei, taip pat visuomenės švietimas bei informacijos apie pramoninės nuosavybės informacijos sklaida.

Bendradarbiaujant su Europos patemtų organizacijos Patentų akademija, 2017 m. gegužės 16-19 d. Vilniuje surengtas praktinis mokymas Europos patentų konvencijos valstybių narių nacionalinių patentų tarnybų ekspertams paieškų klausimais.

2017 m. parengtas ir pateiktas derinimui Informacinės ir metodinės pagalbos teikimo aprašo projektas.

Tęsdamas dvišalį techninį bendradarbiavimo susitarimą su ESINT, VPB Kaune ir Vilniuje surengė seminarus - diskusijas „Prekių ženklų ir dizaino teisinės apsaugos galimybės Lietuvoje ir Europos Sąjungoje“. Renginiuose auditorija supažindinta su prekių ženklų ir dizaino teisinės apsaugos galimybėmis Lietuvoje ir Europos Sąjungoje, atsakyta į pateiktus klausimus. Vienas iš šio ciklo renginių surengtas kartu su VšĮ „Versli Lietuva“, nuotolinės vaizdo konferencijos būdu, taip sudarant galimybę seminare dalyvauti ir tiesiogiai internetu užduoti klausimus visų miestų verslo subjektams.

Pagal minėtą susitarimą Vilniuje, minint Pasaulio intelektinės nuosavybės dieną organizuota regioninė konferencija „Intelektinė nuosavybė ir švietimas“. Konferencijoje buvo aptariami švietimo, kaip vienos iš sąlygų ugdyti jaunų žmonių kūrybiškumą ir išradingumą, intelektinės nuosavybės kultūrą ir pagarbą jos kūrėjams, klausimai. Pranešimus renginyje skaitė PINO, ESINT, Lieuvos, Didžiosios Britanijos, Rumunijos, Gruzijos, kitų šalių intelektinės nuosavybės tarnybų, verslo bei mokslo institucijų atstovai. Pažymėtina, kad šios tematikos konferencija, pritraukusi daugiau nei 120 dalyvių, Lietuvoje surengta pirmą kartą.

VPB darbuotojams, pareiškėjams bei plačiajai visuomenei metų pabaigoje pristatytas naujasis VPB ženklas, pozicionuojantis VPB kaip modernią, pažangią ir draugišką vartotojui instituciją. Naujo VPB ženklo kūrimas buvo patikėtas Vilniaus dailės akademijai (toliau - VDA). Ženklo konkursui buvo pateikta 18 VDA Grafinio dizaino katedros studentų darbų. Ženklas buvo vertinamas pagal tokius kriterijus kaip VPB teikiamų paslaugų ir institucijos pozicionavimas, tikslinei auditorijai komunikuojama žinutė, emocinis tonas. Įvertinus visus pateiktus darbus, paaiškėjo, kad labiausiai iškeltus kriterijus atitiko studentės Beatos Taputytės sukurtas ženklas (darbo vadovas doc. Robertas Jucaitis).

Spalio 18 – 19 d. vyko Lietuvos prokuratūros, muitinės, policijos pareigūnams bei teisėjams skirtas seminaras „Intelektinė nuosavybė: pažeidimai ir atsakomybė“. Seminare dalyvavo apie 70 dalyvių: prokurorų, teisėjų, Generalinės prokuratūros, Lietuvos kriminalinės policijos biuro, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos, Muitinės departamento, Muitinės kriminalinės tarnybos, Teisingumo ministerijos, Vilniaus, Kauno ir Panevėžio apygardos prokuratūrų, Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kriminalinės policijos ekonominių nusikaltimų tyrimo valdybos ir Valstybinio patentų biuro atstovų.

2017 m. gruodžio 5 d. Valstybinio patentų biuro (VPB) organizuotame seminare „Intelektinės nuosavybės pažeidimai: poveikis valstybei ir sektoriniam verslui. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos studijos“ patirtimi dalinosi teisininkų, vartotojų teisių gynimo specialistų bei valstybinių institucijų atstovų, renginys subūrė daugiau nei 90 dalyvių. Šis seminaras užbaigė metinių renginių, skirtų visuomenės švietimui prekių ženklų, dizaino ir kitų intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir teisių gynimo klausimais, ciklą ir buvo organizuotas įgyvendinant Valstybinio patentų biuro ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (ESINT) 2017 metų techninio bendradarbiavimo susitarimą.

Pagal techninio bendradarbiavimo sutartį su ESINT įgyvendinta informacinė kampanija: „Žinių radijo“ eteryje ištransliuota12 laidų „Verslo pulsas“, „Verslo žiniose“ publikuoti 6 straipsniai, „Verslo klasėje“- 2 publikacijos, sukurti 2 reklaminiai – informaciniai vaizdo klipai apie klastočių žalą bei dizaino ir prekių ženklo registracijos svarbą.

4 priemonė. Vykdyti tarptautinių sutarčių ir ES teisės aktų pramoninės nuosavybės apsaugos srityje nuostatas dėl registravimo ir informavimo 02-01-04

Vykdant šią priemonę VPB vykdė nacionalinės patentų tarnybos ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas pagal tarptautines sutartis – Patentinės kooperacijos sutartį (toliau - PCT), Europos patentų konvenciją (toliau – EPK), Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolą, Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą dėl tarptautinės pramoninio dizaino registracijos, Europos Sąjungos teisės aktus – Tarybos 2001 m. gruodžio 12 d. reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizainų; 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija) ir 2017 įsigaliojusį 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (kodifikuota redakcija).

2017 metais buvo gautos 3274 nacionalinės paraiškos (patentų, papildomos apsaugos, prekių ženklų, dizaino). Vykdant įsipareigojimus pagal tarptautines sutartis buvo priimta ir persiųsta atitinkamoms tarptautinėms tarnyboms 3 tarptautinės paraiškos pagal PCT, gautos 99 tarptautinės ženklų paraiškos pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą.

VPB, įgyvendindamas Patentų įstatymo ir EPK nuostatas, apskaičiuoja metų mokesčius, sumokėtus už Europos patentų galiojimą Lietuvos Respublikoje, ir, vykdydamas valstybės įsipareigojimą, 50 proc. šių mokesčių grąžina EPT. 2017 metais grąžintina EPT suma sudarė 786,1 tūkst. eurų.

2017 m. buvo sėkmingai vykdomas tarptautinis bendradarbiavimas pramoninės nuosavybės apsaugos srityje. VPB darbuotojai dalyvavo PINO Generalinių asamblėjų sesijoje, 6-iuose PINO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių.

VPB darbuotojai 2017 m. atstovavo Lietuvai 4-iuose Europos patentų organizacijos (toliau – EPO) Administracinės tarybos susitikimuose, 2-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai, taip pat 2-uose EPO Atrankos komiteto posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomi bendro galiojimo Europos patento išdavimo klausimai. 2017 m. VPB darbuotojai dalyvavo 8-iuose įvairaus pobūdžio EPO renginiuose – komitetuose, valstybių narių atstovų susitikimuose, kituose dalykiniuose renginiuose.

VPB darbuotojai 2017 m. dalyvavo 9-iuose Europos Sąjungos institucijų posėdžių – ES Tarybos darbo grupės posėdžiuose, ES Komisijos ekspertų darbo grupių susitikimuose. VPB atstovai taip pat dalyvavo viename Bendro patentų teismo Parengiamojo komiteto posėdyje.

Be to, 2017 m. VPB darbuotojai dalyvavo 4-uose kasmet vykstančiuose Šiaurės ir Baltijos patentų tarnybų bendradarbiavimo ekspertiniuose ir tarnybų vadovų susitikimuose, taip pat kituose susitikimuose.

2017 m. buvo vykdomi bendradarbiavimo projektai, kurių išlaidas 75 proc., o kai kuriais atvejais 100 proc., dengė EPT:

- dalyvavimas EPT Bendrinės kalbos mokymų projekte, skirtame VPB darbuotojų užsienio kalbos (anglų ir prancūzų) mokymams (užsienio kalbų 2017 m. pagal šį projektą su EPT finansavimu mokėsi 9 VPB darbuotojų);
- dalyvavimas projekte „Institucijos gebėjimų stiprinimas“, skirtame VPB darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui (17 VPB darbuotojų dalyvavo 7 EPT mokymuose);
- dalyvavimas projekte „Išankstinė intelektinės nuosavybės diagnozė“, kurio metu atlikti 2 individualūs vizitai į įmones, siekiant pateikti pasiūlymus dėl veiksmingesnio jų turimos intelektinės nuosavybės panaudojimo;
- vykdant projektą „ E - mokymų medžiagos rinkimas“ VPB rinko ir analizavo informaciją apie EPT nuotolinius mokymus;
- vykdant projektą „Espacenet naujas“ buvo nuolat peržiūrimi ir atnaujinami Espacenet duomenų bazės lietuviškos versijos duomenys;

- vykdant projektą „Parama *EQE* kandidatams“ (projektas skirtas asmenims, siekiantiems laikyti Europos kvalifikacinį egzaminą ir įgyti teisę atstovauti pareiškėjus EPT), VPB skelbė informaciją apie šį projektą suinteresuotiems asmenims.

VPB glaudžiai bendradarbiaujant su ESINT 2017 m. buvo pasirašyta Techninio bendradarbiavimo sutartis, kuri apėmė 6 visuomenės švietimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos projektus.

2017 m. VPB sėkmingai dalyvavo ESINT Europos bendradarbiavimo projektuose (ang. *European Cooperation Projects, ECP*), kurių VPB dalyvavimo išlaidas padengia ESINT. Dalis projektų susijusi su elektroninių paslaugų tobulinimu, prieigos prie pramoninės nuosavybės informacijos supaprastinimu bei prekių ženklų ir dizaino registravimo praktikos suvienodinimu.

2017 m. pradėtas įgyvendinti kokybės vadybos sistemos pagal ISO 9001:2015 standartą diegimo projektas. Įdiegti kokybės vadybos sistemą ir gauti ISO 9001:2015 sertifikatą planuojama 2018 m.

2017 m. taip pat pradėtas įgyvendinti istorinių bylų skaitmenizavimo ir saugojimo projektas, kurio metu planuojama skaitmenizuoti apie 85 tūkst. bylų t. y. 10 metų bei visas galiojančias bylas.

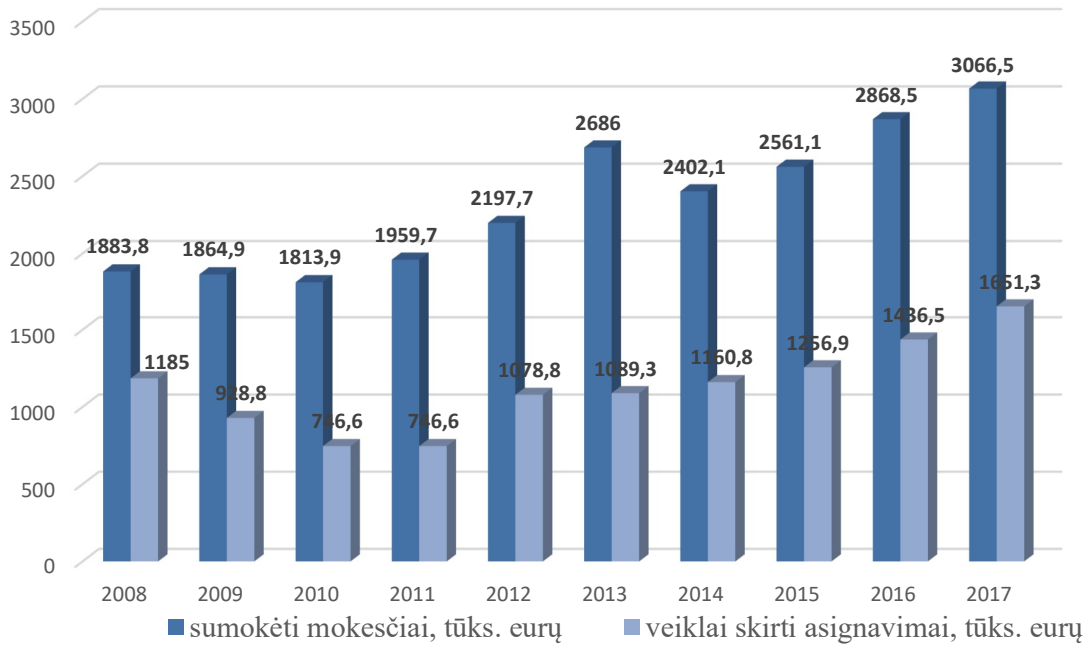
2017 m. VPB prisijungė prie ESINT bendradarbiavimo tinklo, kurio nariai analizuoja tarptautinių bei Europos Sąjungos (ES) prekių ženklų paraiškose pateikiamus žodinius elementus. Šio tinklo tikslas – pasitelkiant gimtąją kalbą, padėti paraišką nagrinėsiančiam ESINT ekspertui įvertinti galimas prekių ženkle vartojamų žodinių elementų konotacijas įvairiomis Europos kalbomis.

2017 m. VPB sėkmingai tęsė dalyvavimą ESINT Observatorijos projekte „Teismų praktika“ (angl. – *„Case Law“*): atrinktos ir išanalizuotos svarbiausios 2016 – 2017 m. laikotarpio civilinės Lietuvos teismų praktikos civilinės ir baudžiamosios intelektinės nuosavybės srities bylos. Viešai skelbiami teismų sprendimai ir jų santraukos pateiktos paskelbimui Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro duomenų bazėje. Projekto komandoje dirbo trys VPB darbuotojai.

Be jau paminėtų, VPB taip pat dalyvavo ir kituose ESINT organizuojamos ir koordinuojamos praktikos derinimo (konvergencijos) programos projektuose, bei savo praktikoje taikė juose numatytas praktikos derinimo nuostatas. Tai projektai: „Dėl prekių ir paslaugų klasifikavimo derinimo“, „Dėl Nicos klasifikacijos klasių antraščių bendrųjų sąvokų naudojimo“, „Dėl skiriamojo požymio nustatymo bendrosios praktikos. Grafiniai ženklai, kuriuose yra aprašomieji ir (ar) skiriamojo požymio neturintys žodžiai“, „Dėl juodai baltų prekių ženklų apsaugos apimtis“ „Dėl santykinių atsisakymo registruoti pagrindų ir suklaidinimo galimybės, kai prekių ženklo elementai neturi skiriamojo požymio arba šie požymiai yra nepakankami“, „Dėl dizaino grafinių vaizdų pateikimo derinimo“. 2017 m. buvo baigtas CP7 projektas „Dizaino gaminių pavadinimų derinimas“, kuriuo tikslas - dizaino gaminių pavadinimų paieškinės duomenų bazės „Designclass“ sukūrimas. Ši duomenų bazė suteiks dizaino pareiškėjams didesnes galimybes surasti jau suklasifikuotą sukurto gaminio dizaino pavadinimą. Visų šių projektų bendrieji pranešimai yra paskelbti VPB internetinėje svetainėje.

KITA INFORMACIJA

VPB tvarkydamas keturis valstybės registrus ir registruodamas išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus 2017 metais į valstybės biudžetą surinko 3066,5 tūkst. eurų. 2017 m. VPB iš biudžeto skirti asignavimai sudarė 1651,3 tūkst. eurų, t. y. apie 50 proc. asignavimų nuo valstybės biudžeto pajamų už VPB atliekamus veiksmus (5 pav.).

5 pav. Sumokėtų mokesčių į biudžetą ir VPB vykdomos veiklos finansavimo iš biudžeto santykis

Įgyvendinant „vieno langelio“ asmenų aptarnavimo funkciją įstaigoje priimamos paraiškos, asmenų prašymai, skundai, įteikiami ar siunčiami atsakymai asmenims, išduodamos pažymos, pramoninės nuosavybės dokumentai, teikiama informacija pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūrų klausimais tiesiogiai, telefonu, VPB tinklalapio skyriuje „Klausimai – atsakymai“ ir elektroniniu paštu.

2017 metais įteikta ar išsiųsta virš 28 tūkst. atsakymų, pažymų, pramoninės nuosavybės dokumentų, raštų (iš jų apie 9550 – elektroniniu būdu per EPAS). Dokumentų valdymo sistemoje buvo užregistruoti 3645 gaunami ir siunčiami raštai, atsakyta į apie 970 VPB tinklalapyje arba informaciniu elektroniniu paštu pateiktų klausimų. Buvo teikiama informacija informaciniu telefonu – apie 12 000 skambučių.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

	Uždavinio įgyvendinimo vertinimo kriterijų vykdymas per _I - IV ketv.			
	Produkto kriterijaus kodas (P-_____), pavadinimas	**2017 metų planas**	**Įvykdymas**	**Įvykdymo procentas**
	P-02-001-02-01-01 Prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas, mėn.	5	3,6	128 %
	P-02-001-02-01-02 Pagal nacionalines procedūras įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius, vnt.	5600	6021	108 %
	P-02-001-02-01-03 Verslo subjektų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalis proc.	73 %	76 %	104 %
Veiksmai	**Veiksmų atlikimo rodikliai**			
Priimti prašymus registruoti pramoninės nuosavybės objektus Lietuvos Respublikoje	• Priimtų prašymų skaičius, vnt.	5800	6638	114 %
Tvarkyti patentų registrą teisės aktų nustatyta tvarka	• Atliktų patentų paraiškų ekspertizių skaičius, vnt.	133	164	123 %
	• Išduotų Lietuvos Respublikos patentų skaičius, vnt.	115	143	124 %
	• Išduotų papildomos apsaugos liudijimų skaičius, vnt.	40	51	128 %
	• Paskelbtų įsigaliojusių Europos patentų skaičius, vnt.	1555	1844	119 %
	• Išduotų išrašų iš Lietuvos Respublikos patentų registro, atliktų patentų pratęsimų, pakeitimų bei kitų įrašų registre skaičius, vnt.	530	517	98 %

Tvarkyti Lietuvos Respublikos prekių ženklų registrą teisės aktų nustatyta tvarka	• Atliktų prekių ženklų ekspertizių skaičius, vnt.	4550	4469	98 %
	• Įregistruotų Lietuvos Respublikos prekių ženklų skaičius, vnt.	2800	2552	91 %
	• Tarptautinių prekių ženklų registracijų, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje skaičius, vnt.	1050	1352	129 %
	• Išduotų išrašų iš Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro, atliktų prekių ženklų pratęsimų, pakeitimų bei kitų įrašų registre skaičius, vnt.	5000	5878	118 %
	• Prekių ženklo ekspertizės atlikimo termino trumpėjimas, proc. (2016 m. - 5,5 mėn.)	9 %	36 %	400 %
	• Prekių ženklų paraiškų, kurios nereikalauja paraiškos trūkumų šalinimo, ekspertizių, atliekamų ne ilgiau kaip per 2 d. d., dalis, ne mažiau kaip, proc. (2016 m. – 80).	80 %	82 %	103 %
Tvarkyti Lietuvos Respublikos dizaino registrą teisės aktų nustatyta tvarka	• Atliktų dizaino ekspertizių skaičius, vnt.	80	133	166 %
	• Įregistruotų Lietuvos Respublikos dizainų skaičius, vnt.	30	30	100 %
	• Tarptautinių dizaino registracijų, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje skaičius, vnt.	50	100	200 %
	• Išduotų išrašų iš Lietuvos Respublikos dizaino registro, atliktų dizaino pratęsimų, pakeitimų bei kitų įrašų registre, vnt.	80	53	66 %
Nagrinėti apeliacijas ir protestus	• Išnagrinėtų apeliacijų skaičius, vnt.	8	15	188 %
	• Išnagrinėtų protestų skaičius, vnt.	120	123	103 %

	• Apeliacinio skyriaus sprendimų pakeisti ekspertų sprendimus, dėl kurių buvo paduotos apeliacijos, dalis, ne daugiau kaip, proc. (2016 m. – 30)	30 %	27 %	įvykdyta
	• Teismo sprendimų pakeisti Apeliacinio skyriaus sprendimus, dalis, ne daugiau kaip, proc. (2016 m. – 15)	15 %	0 %	įvykdyta
Organizuoti ir vykdyti darbuotojų mokymą, kvalifikacijos tobulinimą	• Mokymo plano įvykdymas, proc.	100 %	100 %	100 %
	• VPB darbuotojų, išlaikiusių projektų valdymo egzaminą pagal PRINCE 2 metodologiją skaičius, vnt.	12	16	133%
Tobulinti VPB veiklos kokybės sistemą bei veiklos efektyvumą	• Parengtas ir patvirtintas ISO9001:2015 kokybės standarto diegimo planas, vnt.	1	1	100 %
	• Sričių, kurioms parengti procesų aprašymai, vnt.	2	4	200 %
	• Atliktos tikslinės apklausos, vnt.	3	3	100 %
	• Atliktos pareiškėjų nuomonės dėl VPB teikiamų paslaugų kokybės, patogumo ir pagarbos interesantui, parengtas apklausos rezultatų apibendrinimas, vnt.	1	1	100 %
Plėsti ir tobulinti VPB elektronines paslaugas bei diegti registrų tvarkymo technologinius sprendimus (pagal VPB 2016-2018 m. Investicijų projektą)	• Pradėta kurti ir diegti Patentų registro administravimo (angl. back office) sistema, vnt.	1	1	100 %
	• Išplėstas veiksmų, kuriuos pareiškėjai gali atlikti elektroniniu būdu, sąrašas, proc. (2016 m. – 96).	4 %	4 %	100 %
	• Patobulinta prekių ženklų registro ir dizaino registro administravimo sistema, įdiegus Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos pateiktus patobulinimus, vnt.	1	1	100 %

Diegti, modernizuoti ir prižiūrėti informacines sistemas, reikalingas efektyvesnėms ir kokybiškesnėms paslaugoms, susijusioms su VPB veikla tvarkant keturis valstybės registrus, teikti (pagal VPB 2016–2018 m. investicijų projektą)	• Įsigyta DBVS *Informix* licencija, reikalinga nepertraukiamam VPB tvarkomų registrų duomenų bazių veikimui užtikrinti, vnt.	1	1	100 %
Atnaujinti kompiuterinę įrangą ir biuro techniką(ilgalaikio turto įsigijimas)	• Atnaujinta įranga, vnt.	5	11	220 %
Organizuoti ir vykdyti viešuosius pirkimus	• Laiku pradėtų ir įvykdytų viešųjų pirkimų dalis nuo numatytųjų plane, proc.	100 %	96 %	96 %
Rengti VPB veiklą tobulinančius teisės aktus	• Parengtų pasiūlymų dėl teisės aktų projektų, skaičius, vnt.	2	2	100 %
Veiksmai	**Veiksmų atlikimo rodikliai:**			
Šviesti visuomenę pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais ir skleisti pramoninės nuosavybės informaciją	• VPB visuomenės švietimo ir informacijos sklaidos plano priemonių įvykdymas, įskaitant priemones, susijusias su informacinės ir metodinės pagalbos teikimu, proc.	100 %	91 %	91 %
	• Parengtas informacinės ir metodologinės pagalbos teikimo aprašas, vnt.	1	1	100 %
Veiksmai	**Veiksmų atlikimo rodikliai:**			
Užtikrinti nacionalinės patentų tarnybos ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijų pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT), Europos patentų konvenciją (EPK), Madrido protokolą, Ženevos aktą ir	• Priimtų prašymų pagal PCT, Europos patentų konvenciją (EPK), Madrido protokolą, Ženevos aktą ir Europos Sąjungos teisės aktus nagrinėjimas teisės aktų nustatytais terminais, proc.	100 %	100 %	100 %

Europos Sąjungos teisės aktus				
Apskaičiuoti metų mokesčius, sumokėtus už Europos patentų galiojimą Lietuvos Respublikoje, įgyvendinant Lietuvos Respublikos patentų įstatymo ir EPK nuostatas ir vykdant valstybės įsipareigojimą, 50 proc. šių mokesčių grąžinti Europos patentų tarnybai	• Lietuvos Respublikoje galiojančių Europos patentų, už kuriuos mokami metų mokesčiai, skaičius.	5900	7254	123 %
Atlikti paieškas Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre dėl ankstesnių prekių ženklų nurodymo pagal paraiškas Bendrijos prekių ženklams	• Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai pateiktų prekių ženklų paieškų ataskaitų skaičius, vnt.	600	698	116 %
Parengti pasiūlymus dėl Bendrijos prekių ženklų reformą įgyvendinančių teisės aktų projektų	• Parengti pasiūlymai, vnt.	2	2	100 %
Atstovauti ir dalyvauti tarptautinių organizacijų ar Europos Sąjungos institucijų valdymo organuose, darbo grupėse ir kituose renginiuose.	• Susitikimų, kuriuose atstovaujant Lietuvos Respublikai Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO), Europos patentų organizacijos (EPO) ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (ESINT) valdymo organuose ar ekspertų susitikimuose, Europos Sąjungos institucijų susitikimuose, kuriuose buvo pristatyta Lietuvos pozicija ar praktika, skaičius, vnt.	60	64	107 %
	Programos tikslo pasiekimo vertinimo kriterijų vykdymas per <u>I – IV ketv.</u>			
	Rezultato kriterijaus kodas (R-____), pavadinimas	**2017 metų planas**	**Įvykdymas**	**Įvykdymo procentas**
	R-02-001-02-01 Valstybinio patentų biuro paslaugų, pasiekiamų elektroniniu būdu, dalis, proc.	100 %	100 %	100 %

	R-02-001-02-02 Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų, kurie gali būti paduoti elektroniniu būdu, proc.	70 %	59%	84 %

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	2151,3	1850,1	88,5 %
Iš jų pagal finansavimo			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	2151,3	1850,1	88,5%
iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	654,3	490,7	75 %
2. Kiti šaltiniai		159,7*	

* Finansavimas gaunamas vykdant bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis projektus. 2017 m. buvo vykdoma Techninio bendradarbiavimo sutartis tarp VPB ir ESINT. Taip pat 2017 m. buvo vykdomi bendradarbiavimo su EPT projektai.

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras nekoordinuoja tarpinstitucinių veiklos planų, plėtros programų ir strategijų įgyvendinimo.

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

2017 m. VPB įgyvendino Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, IV prioriteto 4.1.3 darbo „Motyvacinės sistemos įmonėms investuoti į MTEP sukūrimas“ veiksmą **„**Bendros nacionalinės intelektinės nuosavybės sistemos pertvarkos, bendradarbiaujant su PINO, atlikimas**“**. Įgyvendinant šį veiksmą, 2017 m. rugsėjo 11–15 d. Lietuvoje lankėsi Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) ir tarptautinių ekspertų komanda, kuri kartu su VPB darbuotojais susitiko su 37 organizacijomis, veikiančiomis intelektinės nuosavybės (IN) apsaugos srityje (institucijos, universitetai, verslo ir profesinės asociacijos, verslo įmonės). Vizitų tikslas – identifikuoti intelektinės nuosavybės teisių apsaugos situaciją Lietuvoje. Vizitų techninį ir organizacinį aptarnavimą užtikrino VPB. Vizitų metu pastebėtas bendras nuoseklus ir kryptingas požiūris į IN ir jos vertę. Siekiant pašalinti egzistuojančią kompetencijų fragmentaciją, ne viena suinteresuotoji šalis išsakė poreikį sukurti IN klausimų koordinacinį mechanizmą, kuris galėtų būti įgyvendinamas keliais modeliais: 1) koordinacinės darbo grupės sukūrimas arba 2) koordinacinio taško sukūrimas LRVK lygiu, arba 3) kompetencijų konsolidavimas vienoje institucijoje. Kalbant apie patį koordinavimo pobūdį, išsiskyrė keletas krypčių: bendras IN apsaugos klausimų koordinavimas (pvz., atkartojant ES Intelektinės nuosavybės tarnybos Observatorijos modelį), arba specifinių – teisių gynimo klausimų koordinavimas. Išsakytas poreikis intensyvesniam kai kurių tikslinių grupių (pvz., studentų, teisių gynimo pareigūnų, teisėjų, augalų veislių naudotojų, investicinių fondų valdytojų ir kt.) švietimui IN klausimais. Siūlyta švietimą IN klausimais įtraukti ir į bendrojo lavinimo programas. Išsakytas poreikis stiprinti kovą su intelektinės nuosavybės pažeidimais internete, poreikis baudžiamosios teisės tyrėjų specializacijai IN

apsaugos srityje (ypač akcentuota tai, kad policijoje nebeliko specializuoto IN nusikaltimų tyrimo skyriaus), tobulesnių įrankių nusikaltimų tyrimui elektroninėje erdvėje sukūrimui (nėra už nusikaltimų užkardymą – svetainių blokavimą, atsakingos institucijos). Atkreiptas dėmesys į audiovizualinių kūrinių autorių ir atlikėjų apsaugos įgyvendinimo praktikoje trūkumus. Pastebėti tam tikri prieigos prie finansavimo šaltinių aspektai: nepakankamas universitetų įtraukimas naudoti savo IN investavimo tikslais, nepakankamas IN vaidmens suvokimas investicinių fondų valdymo praktikoje. Universitetų veiklos srityje akcentuotas per griežtas reglamentavimas skiriant finansavimą moksliniams tyrimams, IN valdymo, vertinimo specialistų trūkumas, nepakankama esamos situacijos analizė („*due dilligence*“). Atkreiptas dėmesys į mokslinių institutų statuso reglamentavimo trūkumus, kurie užkerta kelią institutams naudotis visomis IN komercializavimo priemonėmis. Išsakyta nuomonė, kad universitetų ir verslo bendradarbiavimas turėtų būti efektyvesnis. Išsakytas siūlymas reinvestuoti su IN susijusius mokesčius į inovacijų skatinimą ir IN apsaugą: pavyzdžiui, įtvirtinti šių mokesčių tikslinę paskirtį, įtvirtinti VPB veiklos finansavimo iš savo surenkamų pajamų statusą. Pastebėta, kad taikomos gana plačios apimties pelno mokesčio lengvatos, susijusios su tiriamosios ir eksperimentinės veiklos išlaidų atskaitymu, naujų technologijų įsigijimu. Teigiamai įvertinta planuojama įgyvendinti pelno mokesčio lengvata („*patent box*“), susijusi su IN objektų generuojamo pelno mokesčio sumažintu tarifu (5%) (lengvata įsigaliojo nuo 2018 m. sausio 1 d.). Išsakytas poreikis keisti savarankiškai dirbančiu autorių apmokestinimo sistemą. Pastebėta, kad nemaža dalis įmonių bei universitetų savo išradimų Lietuvoje nepatentuoja. Išsakytas poreikis vertinti patentų apsaugos sistemos tobulinimo kryptis ir užtikrinti aukštesnę patentų kokybę, pavyzdžiui, patentų apsaugos sistemoje įtvirtinant stipresnį išradimų patentabilumo patikros elementą VPB. Išsakytas požiūris valstybės lygiu skatinti inovacijas bei tiriamąją ir eksperimentinę veiklą konkrečiose srityse, kuriose valstybė turi didžiausią potencialą.

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

2018 metais Valstybinis patentų biuras skirs ypatingą dėmesį šiai veiklai:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano įgyvendinimas;
- ISO 9001:2015 kokybės valdymo sistemos įdiegimas VPB;
- elektroninių paslaugų kokybės gerinimas;
- veiklos efektyvinimas.

Direktorius Arūnas Želvys